

Список використаних джерел

1. Лисенко Ю., Садеков А. Екологічний підхід до управління підприємством: проблеми і перспективи// Економіка України. 2003. – № 5. – С. 33-40. http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/ddma/2012-1-26/article/12ZIVSED.pdf
2. Максимів Л.І. Екологічний менеджмент в системі корпоративного управління// Тези доповідей науково-практичної конференції "Розвиток корпоративного управління і глобальному середовищі". – Тернопіль: ТОВ "Поліграфіст", 2004. – С. 84-87. http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2010_21/Zb21_26.pdf
3. Пахомова Н., Эндрес А., Рихтер К. Экологический менеджмент. СПб.: Питер, 2003. – 544 с. <https://www.twirpx.com/file/1235265/>
4. Національна екологічна політика України: стратегічні оцінки і рекомендації/ Стратегічний документ під заг. ред. В. Шевчука, В. Кухаря, Ю. Щербака, В. Толкачова. – К., 2007. – 57 с. <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/95215363>

Нестерук Каріна

студентка 4 курсу

спеціальності «Менеджмент»

Науковий керівник: **Нісходовська О.Ю.**,

к.е.н., асистент кафедри економіки,

підприємництва, торгівлі та біржової діяльності,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Жодне сучасне підприємство не може дозволити собі такої розкоші, щоб спочатку залучати кошти, а потім перетворювати їх у фінансові ресурси для подальшого використання. По-перше, жодна гривня не надходить до підприємства просто так. Обов'язково проти кожної гривні, залученої підприємством, виступає або товар, або його зобов'язання у вигляді цінних

паперів. І по-друге, кожен гривню підприємство намагається залучити під прогнозований раніше напрям розвитку. Чим швидше підприємства вкладають кошти в обіг, тим більшу величину доходу і прибутку вони зможуть отримати в майбутньому [1, с. 96].

Фінансові ресурси виступають основою для створення необхідних для нормальної господарської діяльності грошових фондів: статутного капіталу, резервного капіталу, фонду накопичення та споживання, фонду оплати праці, амортизаційного фонду тощо.

Таким чином, підприємство може функціонувати на основі:

1) власних ресурсів, якщо їхня питома вага становить не менше 75-80%;

2) за рахунок залучених та позикових ресурсів, якщо їх питома вага не перевищує 55-60% загальної ресурсної бази;

3) змішаного фінансування - частки власних та залучених фінансових ресурсів майже рівні [1, с. 114].

Власні фінансові ресурси та їх використання для створення активів. Так, статутний фонд будь-якого підприємства є важливим джерелом формування його активів. Він поділяється на два фонди коштів, без яких підприємство не може нормально функціонувати.

По-перше, це фонд власних основних засобів і нематеріальних активів, по-друге — фонд власних оборотних засобів і засобів обігу. Матеріальнотехнічною основою виробництва на будь-якому підприємстві є основні виробничі фонди. В умовах ринкової економіки їх першочергове формування, функціонування та розширене відтворення здійснюються за безпосередньої участі фінансів. З їх допомогою створюються та використовуються грошові фонди цільового призначення, які опосередковують придбання, експлуатацію та відновлення засобів праці [2, с. 145].

Звернемо увагу на те, що прирівняними до власних коштів вважають стійкі пасиви, під якими мається на увазі постійна заборгованість

підприємства перед власними працівниками, бюджетом та позабюджетними фондами, зумовлена періодичністю виконання цих зобов'язань і постійним резервуванням коштів на їх покриття [4, с. 269].

Важливим і надійним джерелом фінансування підприємств залишається прибуток, який дозволяє підприємствам перенаправляти його частину на розвиток виробничо-господарської діяльності, її розширення.

До складу залучених фінансових ресурсів включають кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги, а також усі види поточних зобов'язань підприємства. До складу позикових фінансових ресурсів входять довгострокові і короткострокові кредити банків, а також інші довгострокові фінансові зобов'язання, пов'язані з залученням позикових засобів (крім кредитів банків), на які нараховуються відсотки, та інше [3, с. 54].

Підприємство, що використовує позиковий капітал (поряд із власним), має вищий фінансовий потенціал свого розвитку і більш широкі можливості приросту рентабельності власного капіталу. Але воно може і втратити свою фінансову стійкість, бо при збільшенні частки позикового капіталу коефіцієнт автономії дорівнюватиме нулю [5, с. 42].

Що стосується змішаного фінансування, то відповідно до сучасних теорій діяльності господарюючого суб'єкта, керівництво зацікавлено у залученні якомога більшого обсягу фінансових ресурсів за прийнятною вартістю. Це може забезпечити подальший розвиток підприємства максимальними темпами при збереженні оптимального для власників рівня прибутковості.

Якщо в підприємства виходить залучити додатковий позиковий капітал за умови, що воно є прибутковим і залишається таким після залучення додаткового обсягу позикових коштів, то зростання частки позикового фінансування здатне збільшити вартість підприємства. Як тільки підприємство зустрічається з цими проблемами, це означає, що воно фактично вичерпало свій резерв, наблизившись до максимального значення частки позикових коштів на даному етапі свого розвитку [3, с. 92].

У процесі формування фінансових ресурсів підприємств важливу роль відіграє їх збалансованість і визначення оптимальної структури їхніх джерел.

При виборі оптимальної стратегії фінансування слід обрати таку сукупність чітко визначених сум грошових коштів із конкретних джерел, з деталізацією їх як по періодах надходження, так і по періодах повернення (при використанні залучених джерел), що забезпечить фінансування підприємства в повному обсязі, згідно з визначеними потребами при мінімальних виплатах за користування фінансовими ресурсами та виконанні необхідних умов та обмежень.

М.В. Коробком, розроблена комплексна модель оптимізації джерел фінансування діяльності підприємства. Застосування даного методичного підходу не тільки забезпечує при проведенні оптимізації структури фінансових ресурсів врахування всіх розглянутих вище критеріїв, а і дає змогу оптимізувати структуру позикового капіталу. Але, у якості критерію мінімізації рівня фінансових ризиків автор пропонує розглядати коефіцієнт автономії, тому дана методика більш підходить для підприємств на початковому етапі свого розвитку, відкритті нового підприємства, при зміні розмірів існуючого підприємства, при вирішенні питання про реінвестування прибутку [5, с. 74].

Проблеми джерел фінансування господарської діяльності мають місце на кожному підприємстві. На фінансову стійкість підприємства впливають як власний так і залучений та позиковий капітал. Він з одного боку, формує фінансові ресурси підприємства і бере участь у фінансуванні їх активів, з іншого боку, він являє собою зобов'язання (довгострокові і короткострокові) перед конкретними власниками - державою, юридичними і фізичними особами. Підприємство, яке використовує тільки власні фінансові ресурси, має максимальну фінансову стійкість, але обмежує темпи свого розвитку в майбутньому, відмовляючись від додаткових джерел фінансування. Тому оптимальність співвідношення позикових і власних джерел фінансування

залежить від конкретних умов господарювання, фінансової політики, обертання капіталу, галузевих особливостей тощо.

Список використаних джерел:

1. Бланк И. А. Управление формированием капитала. / И. А. Бланк – К. : НикаЦентр, Эльга, 2002. – 512 с.
2. Гончаров А. Б. Фінансовий менеджмент : [навч. посіб.] / А. Б. Гончаров – Харків : ІНЖЕК, 2007. – 237 с.
3. Гудзь О. Є. Джерела формування фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств / О. Є. Гудзь // Облік і фінанси АПК. – 2007. – №3/5. – С. 100–105.
4. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент : [навч. посіб.] / Г. Г. Кірейцев –Житомир : ЖІТІ, 2001. – 440 с.
5. Коробко М. В. Оптимізація структури капіталу / М. В. Коробко // Вісник Технологічного університету Поділля. – 2003. – №1 (Ч. 2). – С. 110–115.
6. Нісходовська О.Ю., Марусей Т.В. Організаційно-економічний механізм функціонування сільськогосподарських підприємств Збірник наукових праць: випуск 21 / Подільський державний аграрно-технічний університет; за ред. д.е.н., професора, Заслуженого працівника с.г. України, в.о. ректора університету (голова) В.В. Іванишина. – Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2013. – С.183-188.